

3. Hovedopgaverne og deres økonomiske grundlag

3.1 Indtægter

Typer af indtægter Danmarks Statistik udfører sine opgaver inden for de økonomiske rammer og forudsætningerne herfor, som er givet ved Folketingets vedtagelse af den årlige finanslov. I den sammenhæng har Danmarks Statistik seks typer af indtægter:

- Statistikbevillingen
- Publikationsindtægter
- Finansieringstilskud
- Indtægtsdækket virksomhed
- Salg af CVR-oplysninger
- Bevillinger til CVR

De første fire indtægtstyper vedrører opgaverne i henhold til dels Lov om Danmarks Statistik, dels EU-retsakterne om statistik. De sidste to indtægtstyper vedrører Lov om Det Centrale Virksomhedsregister.

Statistikbevillingen Statistikbevillingen udgør den største indtægtskilde ligesom i andre lande. Statistik anses i alle demokratier for primært at være et kollektivt gode, som er en uundværlig del af samfundets infrastruktur. Uden en offentlig statistik kunne demokratiet og samfundsøkonomien ikke fungere. Dette udmøntes for EU-landenes vedkommende i, at langt størstedelen af statistikproduktionen er lovpligtige opgaver.

Statistikbevillingen skal i princippet dække udgifterne ved den lovpligtige og væsentligste samfundsbelysende statistik. Bevillingens størrelse foreslås på finansloven af regeringen/økonomiministeren og vedtages af Folketinget.

Egne indtægter I international sammenhæng udgør Danmarks Statistiks egne indtægter (dvs. publikationsindtægter, finansieringstilskud og indtægtsdækket virksomhed) en usædvanlig stor andel af de samlede indtægter, se bilag 4, fakta 2.

3.2 Statistikprogrammet

Hovedopgaver Som omtalt i afsnit 2.1 har Danmarks Statistik fire hovedopgaver. De to første er "at indsamle, bearbejde og offentliggøre statistiske oplysninger" samt "at bidrage til det internationale statistiske samarbejde". Disse to hovedopgaver kaldes statistikprogrammet.

Finansiering Statistikprogrammet finansieres først og fremmest af statistikbevillingen. Hertil kommer publikationsindtægter og finansieringstilskud.

Prioritering inden for statistikbevillingen Statistikprogrammet bør omfatte de statistikker, som er mest relevante for det danske samfund samt for samarbejdet i EU og andet internationalt samarbejde. Statistikbevillingens størrelse medfører, at der må prioriteres blandt i øvrigt relevante statistikker. Ved prioriteringen lægges der vægt på så vidt muligt:

- at opfylde de lovbundne statistikforpligtelser i relation til EU og nationalt.
- at give en helhedsorienteret belysning af samfundsøkonomien, erhvervslivet og miljøet via integrerede statistiksystemer som bl.a. nationalregnskabet.
- at give en dækkende belysning af konjunkturudviklingen.
- at give en helhedsorienteret belysning af befolkningen og dens leveforhold via integrerede statistiksystemer.
- at sikre en brugerorienteret formidling.

- at sikre en effektiv statistikproduktion bl.a. ved hjælp af IT-redskaber og metodeudvikling.

Publikationsindtægter Publikationsindtægternes rolle i statistikprogrammet er at bidrage til at finansiere statistikkernes formidling. Dele af udgifterne til trykning og distribution af publikationerne søges dækket via disse indtægter.

Finansieringstilskud Statistikbevillingen kan ikke dække finansieringen af alle samfundsrelevante statistikker. På en del områder indgås der derfor aftaler med statistikbrugere om at yde finansieringstilskud, når dette er i fælles interesse. Finansieringstilskud ydes til løbende statistikker, til at udvikle nye statistikker eller til at forbedre metoderne. Finansieringstilskuddene dækker en aftalt andel af udgifterne ved de pågældende opgaver.

Langt størstedelen af finansieringstilskuddene kommer fra danske ministerier og fra EU. De danske finansieringstilskud er ofte led i en langsigtet samarbejdsaftale, mens EU-tilskuddene er tidsbegrænsede og ydes for at harmonisere statistikkerne i medlemslandene.

3.3 Serviceydelser og indtægtsdækket virksomhed

En hovedopgave Danmarks Statistiks tredje hovedopgave er "at udføre statistiske opgaver for private og offentlige kunder mod betaling". Ydelserne kaldes serviceydelser og er omfattet af statens regler for indtægtsdækket virksomhed.

Indtægtsdækket virksomhed Ifølge reglerne for indtægtsdækket virksomhed skal indtægterne dække de totale omkostninger ved udvikling og produktion af serviceydelserne. De totale omkostninger omfatter dels direkte omkostninger, dels indirekte omkostninger i form af bidrag til bl.a. hjælpefunktioner, ledelse og administration.

Den indtægtsdækkede virksomhed skal som minimum hvile økonomisk i sig selv. Den må ikke give underskud, når de seneste 4 års driftsresultater summeres. På områder, hvor Danmarks Statistik er uden direkte konkurrence fra andre, der har samme type produkt, bør indtægter og omkostninger balancere. På områder, hvor Danmarks Statistik er i konkurrence med andre, kan indtægterne derimod overstige omkostningerne.

Typer af serviceydelser Serviceydelserne omfatter bl.a. følgende typer af opgaver for individuelle kunder:

- Skræddersyede statistikker og analyser fx om enkelte befolkningsgrupper, erhverv, geografiske områder, virksomhedstyper og udgiftstyper.
- Forskningservice
- Lovmodellen
- Interviewopgaver
- International rådgivning
- Standardiserede servicesystemer som fx udenrigshandelservice, markedsstatistik og statistik om delområder i kommuner.

Målsætninger Danmarks Statistiks serviceydelser er baseret på statistikprogrammet, og ydelserne skal leve op til de samme kvalitetskrav. Det er udgangspunktet for følgende målsætninger, som er fastsat for at udvikle og forbedre serviceydelserne:

7. Der gennemføres en *kvalitetsvurdering* af de væsentligste standardprægede serviceydelser. Formålet er at forbedre kvaliteten, hvor det er økonomisk realistisk, og i øvrigt at videreudvikle serviceydelserne.
8. Den *elektroniske formidling* af serviceydelser via Internettet skal udbygges. Det gælder både kundernes muligheder for bestilling og statistikleverancen.
9. Serviceydelserne skal være så gode, at kunderne er *meget tilfredse*. Kunderne skal også have leveret serviceydelserne til *den aftalte tid*. Det dokumenteres via den løbende kundetilfredshedsundersøgelse.

3.4 Prispolitik

Prispolitikken afhænger af, om opgaverne vedrører statistikprogrammet, den indtægtsdækkede virksomhed eller Det Centrale Virksomhedsregister.

Statistikprogrammet

I et demokratisk samfund bør grundlæggende statistiske informationer være tilgængelige for befolkningen. Danmarks Statistik stiller derfor en række gratis ydelser til rådighed. Som eksempler kan nævnes:

- at man via Danmarks Statistiks hjemmeside på Internettet har gratis adgang til et udvalg af bl.a. økonomiske nøgletal, kommunale statistikker, hele publikationer samt *Nyt fra Danmarks Statistik*. Disse gratis ydelser vil blive udbygget.
- at der er gratis adgang til *Danmarks Statistikbank* på Internettet. Statistikbanken er planlagt til at indeholde al officiel statistik.
- at frieksemplarer af publikationer sendes til bl.a. centralbiblioteker, presse og Folketinget.
- at Danmarks Statistiks bibliotek udlåner publikationer og giver informationer om statistik.
- at mindre tidskrævende forespørgsler besvares via telefon og e-mail.
- at internationale organisationer får store mængder af statistik i henhold til Danmarks internationale forpligtelser.

Fremstilling af Danmarks Statistiks publikationer medfører en række omkostninger bl.a. til redaktion og trykning. Kun en del af disse omkostninger søges dækket via prisen på publikationerne, idet det anses for principielt vigtigt, at statistikpublikationerne kan anskaffes til lave priser.

Indtægtsdækket virksomhed

Prispolitikken for serviceydelser er styret af, at de totale omkostninger skal dækkes. Herudover gælder der følgende principper for prissætningen:

- Alle kunder bør betale samme pris for samme ydelse i henhold til Finansministeriets regler. Der kan dog ydes mængderabat, bl.a. til undervisningsformål. Herudover kan målrettede tilskud fra en fond eller andre bidrage til, at en bestemt kundegruppe får en lavere reel pris, når tilskuddet er modregnet.
- Priserne skal være gennemskuelige for kunderne. Danmarks Statistik anvender derfor faste priser eller prislister for de standardprægede opgaver. For de skræddersyede opgaver afgives tilbud efter timepriser.
- Priserne skal være synlige for kunderne. Uanset om der er tale om standardprægede eller skræddersyede opgaver, skal kunden kunne kende den samlede pris for en given ydelse, inden opgaven påbegyndes.

- Priserne skal afspejle det arbejde og de investeringer, Danmarks Statistik har lagt i produktionen af ydelsen. Jo større Danmarks Statistiks indsats er, jo højere pris. Jo større kundens egen indsats er, jo lavere pris.
- For skræddersyede opgaver til over et vist beløb skal Danmarks Statistiks standardkontrakter anvendes.

Målsætninger Danmarks Statistik har følgende målsætninger for prispolitikken for serviceydelser:

10. Priserne for serviceydelser skal fastsættes i overensstemmelse med reglerne for indtægtsdækket virksomhed. Danmarks Statistik *tilstræber balance* mellem indtægter og omkostninger. Da den indtægtsdækkede virksomhed ikke må give underskud, accepteres et mindre overskud på højst 3 pct. af omsætningen på området, når de seneste 4 års driftsresultater summeres. Hvis overskuddet bliver større, vil priserne enten blive nedsat, eller der vil blive brugt ressourcer på at forbedre serviceydelsernes kvalitet til uændrede priser.
11. De enkelte hovedgrupper af serviceydelser skal økonomisk hvile i sig selv, så der ikke sker krydssubsidiering til ugunst for bestemte kunder. For at overvåge realiseringen af denne målsætning foretages der på skift *økonomiske analyser* af økonomien i hovedgrupperne af serviceydelser.
12. Der udarbejdes en *publikation* (trykt og elektronisk), som beskriver Danmarks Statistiks prispolitik og indeholder en jævnlig opdatering af priserne på alle områder.

3.5 Det Centrale Virksomhedsregister

En hovedopgave Danmarks Statistiks fjerde og sidste hovedopgave er "at administrere Det Centrale Virksomhedsregister over samtlige private og offentlige virksomheder". Registrets opgaver varetages af Danmarks Statistik i samarbejde med Told- og Skattestyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Arbejdsmarkedsstyrelsen og Arbejdstilsynet. Loven om CVR blev vedtaget i 1996, og i perioden frem til efteråret 1999 er registret blevet opbygget.

Formål Hovedformålet med CVR er at foretage en entydig nummerering af virksomhederne og dermed opnå administrative lettelser for virksomhederne og det offentlige. Hver virksomhed har sit CVR-nummer, svarende til hver persons CPR-nummer. Ved en virksomhed forstås her en juridisk enhed. En virksomhed kan have flere arbejdssteder eller produktionsenheder. Disse enheder tildeles også et entydigt nummer (P-nummeret).

Offentlige myndigheder har pligt til at anvende CVR-nummeret samt grundoplysningerne i CVR ved førelse af deres egne registre, således at virksomhederne kun behøver at indberette CVR-grundoplysningerne én gang.

I CVR registreres en række almene oplysninger om de enkelte virksomheder, herunder navn, adresse, branche, teleoplysninger, virksomhedsform, antal ansatte, starttidspunkt og eventuelt ophørstidspunkt mv.

Finansiering Udgifterne ved driften af CVR dækkes, dels ved salg af CVR-oplysninger, dels ved bevillinger til CVR. Salget af CVR-oplysninger er baseret på, at langt størstedelen af oplysningerne i CVR ikke er fortrolige.

Priser Økonomiministeren har efter forhandling med finansministeren godkendt prisstrukturen for ydelser fra CVR. Den er baseret på følgende principper:

- Via hjemmesiden for CVR på Internettet kan der gratis hentes oplysninger i registret om enkelte virksomheder.
- Ved udtræk skal der betales for ydelserne. Udtræk kan leveres enten som enkeltleverancer eller i abonnement, hvor der i sidstnævnte tilfælde sker en løbende opdatering af ydelserne.
- Prisstrukturen og prisniveauet tages løbende op til revision i lyset af de indvundne erfaringer.

Målsætninger Danmarks Statistik har følgende målsætninger for CVR:

13. CVR *udbygges*, så registret indeholder alle de oplysninger, loven giver mulighed for.
14. CVR's *rolle videreudvikles*. Registret skal have en central rolle i planerne om at indføre en digital signatur for virksomheder. Den statslige sektor skal klassificeres efter brugernes behov. Herudover skal der arbejdes på en harmonisering af adresserne i CVR, BBR og CPR.
15. *Kvaliteten* af oplysningerne i registret skal være høj. Der foretages løbende kvalitetskontrol og kvalitetsundersøgelser bl.a. af brancheoplysningerne.
16. *Kunderne* skal være *meget tilfredse*. Det dokumenteres via den løbende kundetilfredshedsundersøgelse.